

**Goede raad
is duur,
er niet
naar luisteren
nog duurder.**

Goede raad is duur

Als het aan staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven ligt, worden slachtoffers van misdrijven binnenkort tijdens een (straf)zitting adviseurs van de rechter en het openbaar ministerie. Onlangs heeft Teeven namelijk een wetsvoorstel ingediend waarin de rechten van slachtoffers tijdens een strafzitting verder worden uitgebreid met een zogenaamd 'adviesrecht'.

Momenteel bestaat er voor slachtoffers reeds een spreekrecht. Op grond van een aantal bepalingen in het Wetboek van Strafvordering komt dit recht toe aan slachtoffers van bepaalde misdrijven waarop een gevangenisstraf van 8 jaar of meer is gesteld en enkele specifiek genoemde zedenmisdrijven en zwaardere vormen van mishandeling. Ter zitting mogen zij – in aanwezigheid van de verdachte – tegen de rechtbank vertellen welke gevolgen een bepaald misdrijf voor hen heeft gehad.

Middels voornoemd wetsvoorstel zou het 'adviesrecht' slachtoffers in staat moeten stellen om zich op de zitting uit te laten over de beslissingen die de rechtbank in een strafzaak moet nemen. Het kan dan gaan over het bewijs van een strafbaar feit, de schuld van de verdachte en de hoogte van de op te leggen straf. Een onderdeel van dit 'adviesrecht' is, aldus Teeven, dat een slachtoffer in ruimere mate dan dat nu al het geval is, kan deelnemen aan het strafproces.

Mijns inziens gaat deze uitbreiding te ver. De rol van het slachtoffer veranderd van 'illustreerend' in 'ondersteunend'. Die eerste rol vind ik, mede vanuit een stukje (na)zorg voor het slachtoffer, niet meer dan billijk. Dat het slachtoffer zich echter actief met de oordeelsvorming over een zaak kan gaan bemoeien en zelfs een strafoplegging mag 'adviseren', gaat mij een brug te ver.

In de eerste plaats zijn slachtoffers doorgaans niet deskundig genoeg om alle juridische facetten van een strafzaak af te wegen. Een slachtoffer mag zich in de toekomst bijvoorbeeld uitlaten over de juridische kwalificatie van een feit en mag de bewijswaarde van bepaalde bewijsmiddelen afwegen. Bovendien laten slachtoffers zich dikwijls leiden door emoties; een strafadvies van een slachtoffer zal om die reden niet zelden onrealistisch zijn. Ik herinner u aan het "opstootje" enige tijd geleden in de rechtbank in Den Haag. Leed is echter niet weg te nemen met straf.

Daarnaast is het risico dat een slachtoffer, naar aanleiding van het uitoefenen van diens nieuw verkregen 'adviesrecht', opnieuw 'slachtoffer' wordt, naar mijn mening groot. Advies suggereert namelijk invloed, en wanneer een rechter een gegeven advies niet op zal volgen, creëert dit eerder een afstand tot het gevoerde proces in plaats van betrokkenheid daar bij.

Tenslotte komt naar mijn oordeel de onpartijdigheid van de rechter en het vermoeden van onschuld van de verdachte in gedrang, op het moment dat een slachtoffer zich met de ene bil op de stoel van de rechter en met de andere bil op de stoel van de officier van justitie mag nestelen.

Teeven meent voornoemde risico's te ondervangen door te wijzen op het feit dat een slachtoffer zich in het kader van het adviesrecht kan doen bijstaan door een advocaat. Hij of zij zou het slachtoffer grondig moeten kunnen informeren over de voor- en nadelen van het gebruik maken van het adviesrecht.

Ook dat stuit mij tegen de borst. Waar Teeven aan de ene kant voor miljoenen wil bezuinigen op de gefinancierde rechtsbijstand, en zo vele rechtzoekenden op financiële gronden de pas zal afsnijden, wil hij aan de andere kant een dure ontwikkeling doorzetten om de rechten van slachtoffers in de rechtszaal te verruimen. En zij zullen dus ook de nodige kosten moeten maken om op een deugdelijke wijze van hun adviesrecht gebruik te kunnen maken.

Begrijpt u mij niet verkeerd. Ik heb er niets op tegen dat slachtoffers en nabestaanden ter zitting mogen spreken over de gevolgen van een misdrijf. Een slachtoffer dat zich echter actief met de rechtsgang mag gaan bemoeien, brengt het rechtssysteem in onbalans en zal de kwaliteit van de rechtspraak niet ten goede komen. Gebruik makende van mijn 'adviesrecht' wil ik de heer Teeven dan ook – geheel kosteloos – adviseren om in het vervolg met een beter doordacht voorstel op de proppen te komen.

Mr. Gijs Geerlings

Dronkers & Dronkers
ADVOCATEN

Roerkade 8 • 6041 KZ Roermond • 0475-723333
Brusselsestraat 42 • 6211 PG Maastricht • 043-4100120
www.dronkersendronkers.nl • info@dd-advocaten.nl